De tijd van jagers en boeren

duizenden jaren geleden

Het langst geleden

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

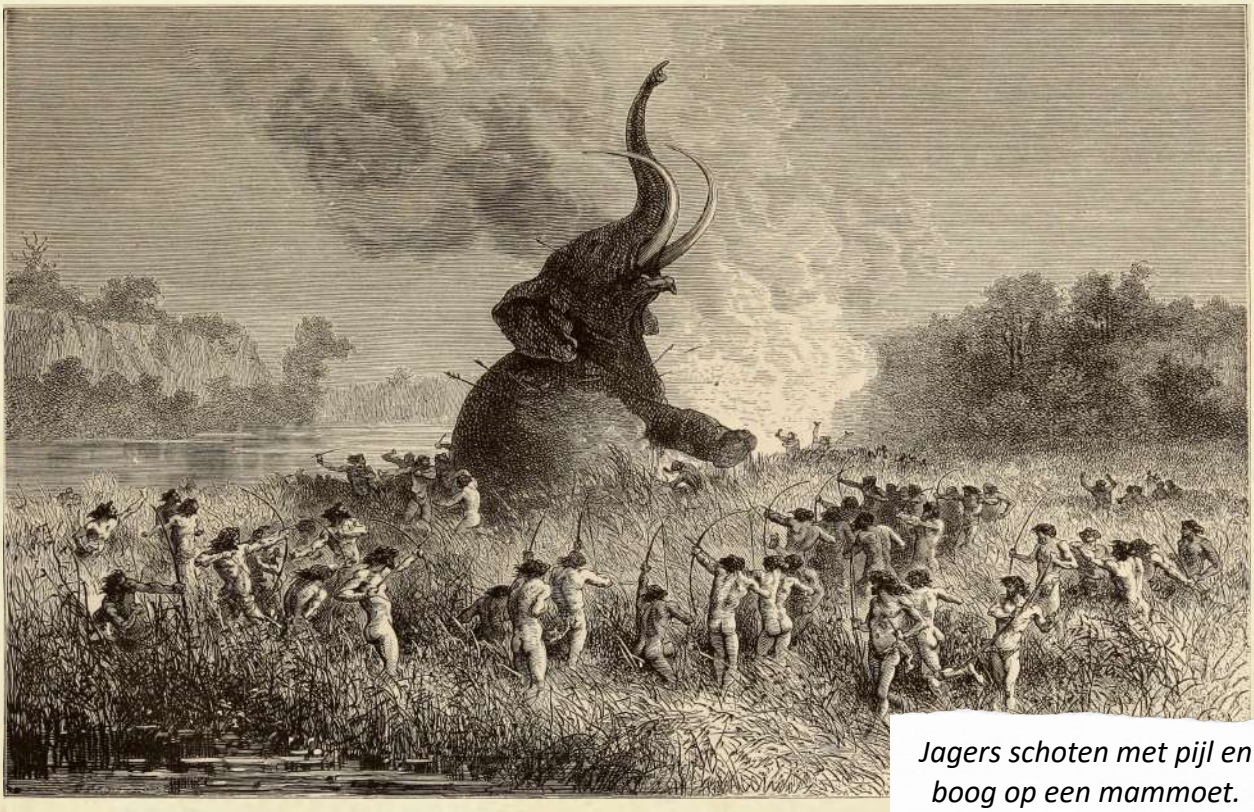

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Jagers

De allervroegste geschiedenis van de mens noemen we de prehistorie. Deze tijd is duizenden jaren geleden. De eerste mensen waren **jagers**. Ze gingen jagen op dieren, voor het vlees en de huiden. Een van die dieren was de **mammoet**. De mammoet was een grote, harige olifant. De mammoet is nu uitgestorven: die leeft niet meer.

De jagers woonden in hutten of grotten, vaak op verschillende plekken. De jagers maakten **grotschilderingen**. Dat waren vaak tekeningen over het jagen, op de muur van een grot. De jagers gingen eten **verzamelen**, zoals planten en noten. De jagers gebruikten **vuursteen**, om wapens van te maken of om vuur mee aan te steken.

Jagers schoten met pijl en boog op een mammoet.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Opdracht A | Welk tekstje hoort bij welk plaatje? Zet de cijfers in de juiste rondjes.

1 - Jagers
De eerste mensen waren jagers. Ze joegen op dieren, voor vlees en huid.

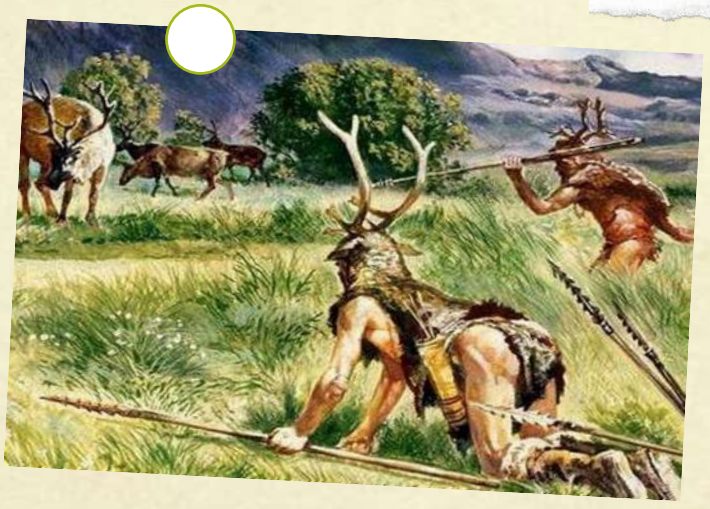
2 - Mammoet
De mammoet was een grote, harige olifant. Die is nu uitgestorven.

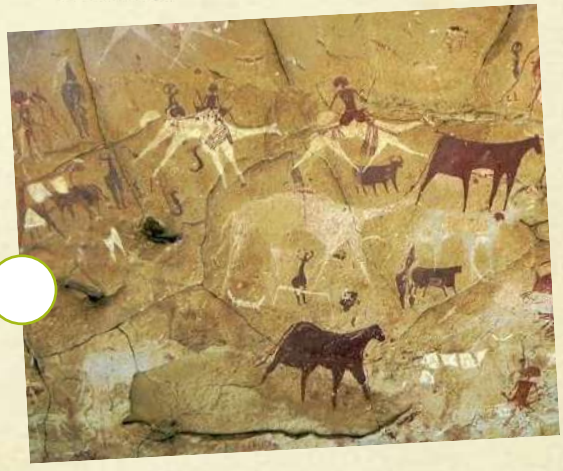
3 - Grotschildering
De jagers maakten grotschilderingen: vaak tekeningen over het jagen.

4 - Vuursteen
De jagers gebruikten vuursteen, om gereedschap of vuur mee te maken.

5 - Verzamelen
De jagers gingen eten verzamelen, zoals planten en noten.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe is het nu?

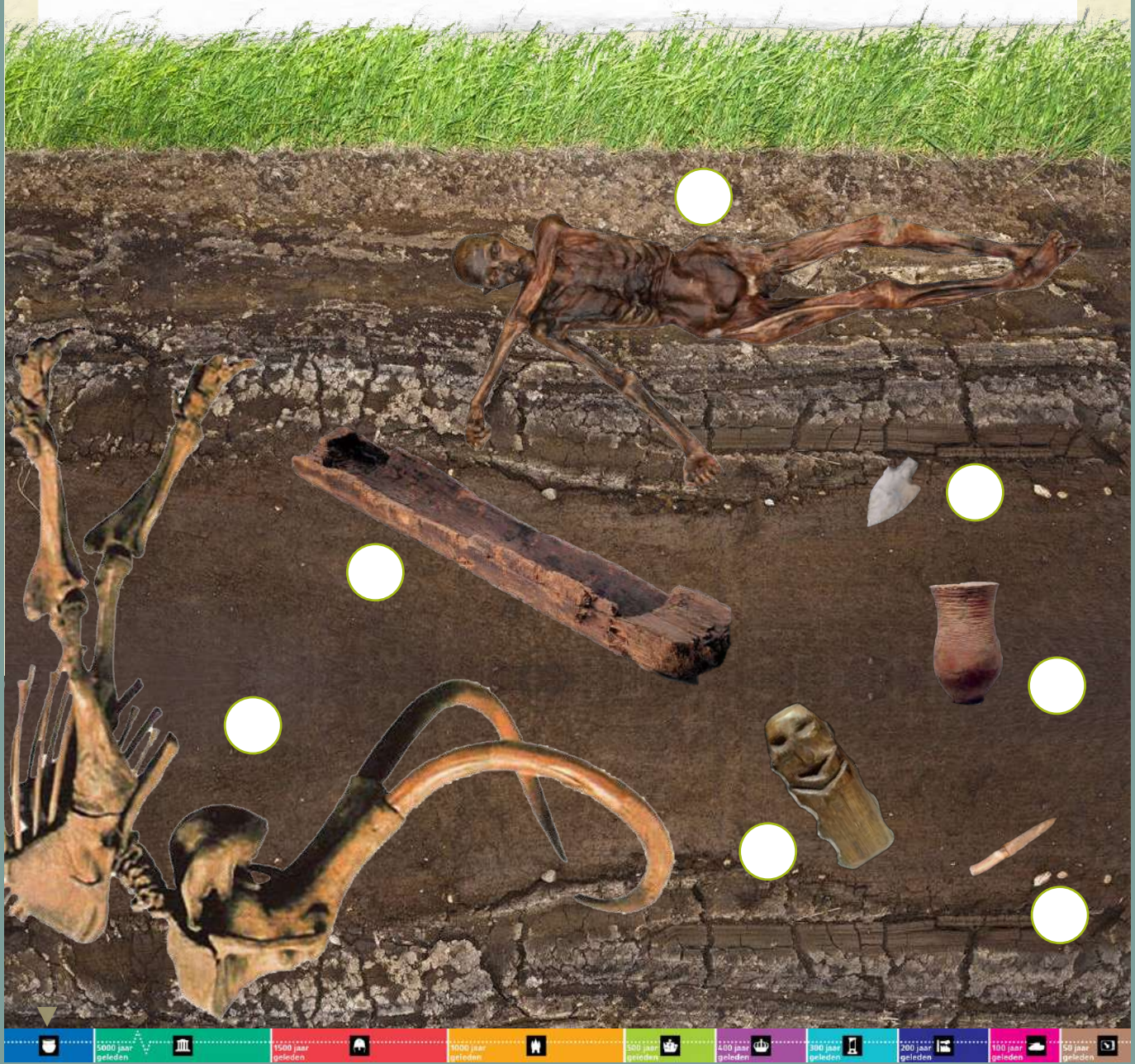
De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Opdracht B | Hoe was het vroeger en hoe is het nu? Maak de vragen.

De prehistorie is de tijd van duizenden jaren geleden. Hoe weten wij daar nu eigenlijk iets over? Nou, door opgravingen! Zoals botten in de grond. Of fossielen van dieren.

Hieronder zie je van alles dat is opgegraven uit de prehistorie. Zie jij wat het is? Zet het juiste cijfer bij de juiste opgraving.

1 - mammoet 2 - skelet 3 - beeldje 4 - kano 5 - vaas 6 - pijl 7 - mes

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

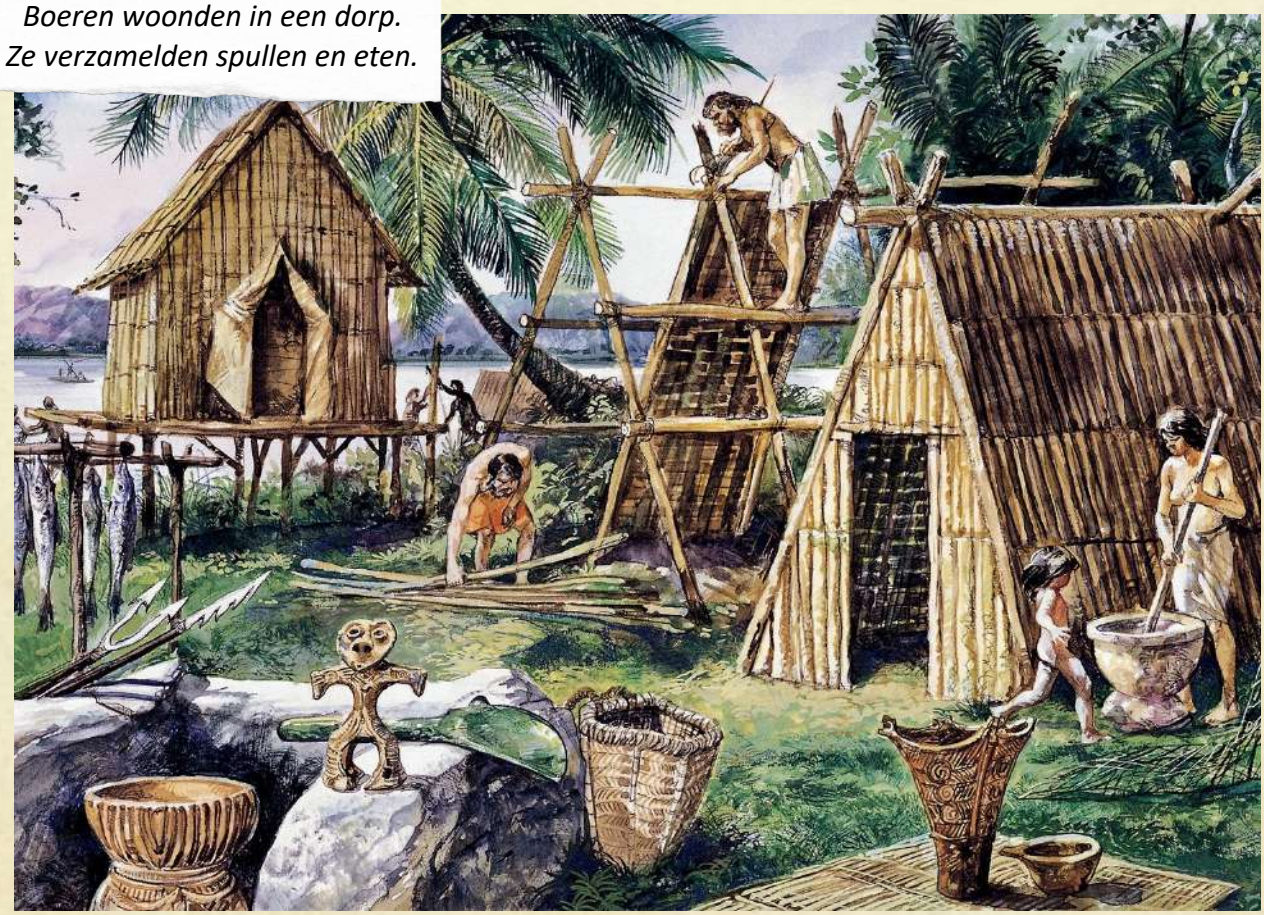

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Boeren

De jagers ontdekten dat ze zelf eten konden verbouwen. Meer mensen werden **boer**. De boeren verbouwden granen en groenten. Er kwam een nieuwe uitvinding: de **ploeg**. Met de ploeg konden boeren de grond losser maken, om te zaaien. Ook gingen ze dieren temmen. De boeren hadden **vee**: eigen dieren, voor het vlees en de huiden. De boeren woonden op een vaste plek, bij elkaar. De boerderijen bij elkaar werden een **dorp**. Een boerderij van vroeger heet ook wel een **langhuis**. Een langhuis was een lange boerderij, waar ook de dieren binnen stonden. Dat was lekker warm!

Boeren woonden in een dorp.
Ze verzamelden spullen en eten.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Opdracht A | Welk tekstje hoort bij welk plaatje? Zet de cijfers in de juiste rondjes.

1 - Dorp
De boerderijen bij elkaar werden een dorp.

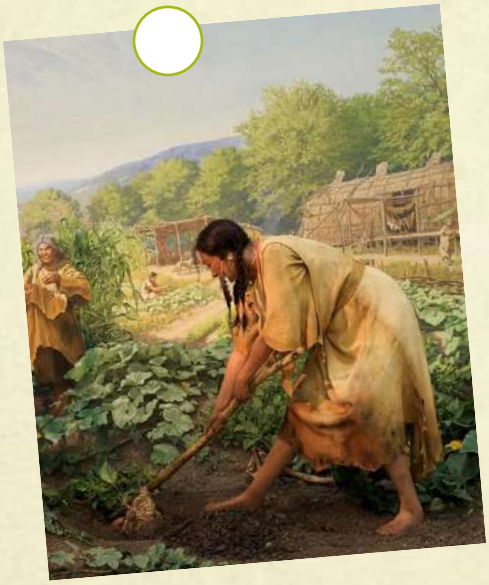
2 - Langhuis
Een langhuis was een lange boerderij, waar ook de dieren binnen stonden.

3 - Boeren
De boeren gingen granen en groenten verbouwen.

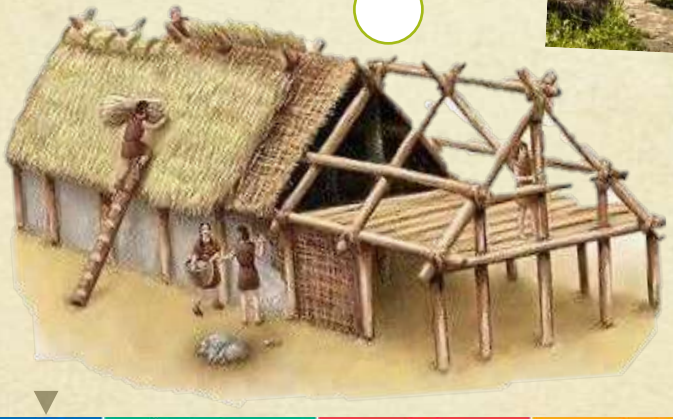
4 - Ploeg
Met de ploeg konden boeren de grond losser maken, om te zaaien.

5 - Vee
De boeren hadden vee: eigen dieren, voor het vlees en de huiden.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe is het nu?

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Opdracht B | Hoe was het vroeger en hoe is het nu? Maak de vragen.

In de prehistorie verbouwen de boeren zelf hun eigen voedsel. Dat doen wij nu vaak niet meer. We kopen het bijvoorbeeld in de supermarkt. Hoe is dat veranderd?

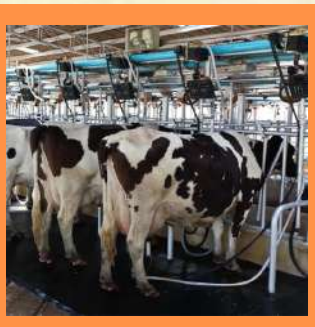
Wat hoort bij een boer van vroeger en wat hoort bij een boer van nu? Kruis aan.

☐ vroeger ☐ nu

☐ vroeger ☐ nu

☐ vroeger ☐ nu

☐ vroeger ☐ nu

Hoe komen wij nu aan ons eten? Vul hieronder de ontbrekende woorden in.

bord - verzameld - land - vrachtauto

De boer verbouwt eten op het _____

Eten kan ook uit een fabriek komen.

→

Het eten komt in een hal. Hier wordt het eten _____

→

Het eten gaat daarna met een _____ naar de supermarkt.

→

Gekocht? Daarna ligt het eten op jouw _____

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Leven en dood

De mensen gingen duizenden jaren steeds dichter bij elkaar wonen. Er kwamen volken. Een **volk** is een groep mensen die bij elkaar hoort. Ze spreken vaak dezelfde taal. De boeren maakten steeds meer **gereedschap**. Van steen, brons en ijzer maakten de boeren gereedschap. Bijvoorbeeld bijlen of messen. De boeren gebruikten vuur in de **oven**. In een oven bakten de boeren brood, of maakten ze potten. Deze potten noemen we **aardewerk**. Het aardewerk waren potten van gebakken klei. Hier bewaarden ze eten in. De meeste boeren geloofden dat je na de dood verder zou leven. Daarom gingen potten en sieraden vaak mee het graf in. De mensen maakten graven van grote stenen: **hunebedden**. Die kun je in Nederland nog altijd zien. In Drenthe staan er nog veel.

Mensen bouwden van stenen graven: hunebedden.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe was het vroeger?

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Opdracht A | Welk tekstje hoort bij welk plaatje? Zet de cijfers in de juiste rondjes.

1 - Hunebedden
De mensen maakten graven van grote stenen: hunebedden.

2 - Gereedschap
Van steen, brons en ijzer maakten de boeren gereedschap. Bijvoorbeeld bijlen of messen.

3 - Aardewerk
Het aardewerk zijn potten van klei. Hier werd eten in bewaard.

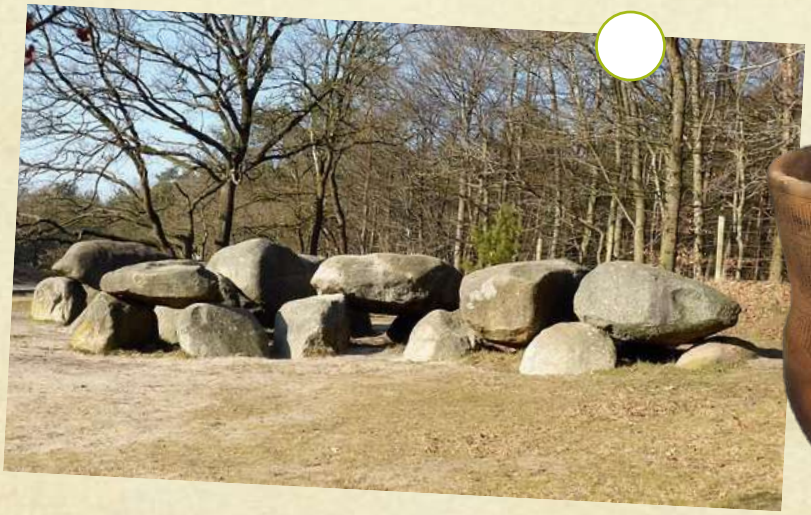
4 - Volk
Een volk is een groep mensen die bij elkaar hoort.

5 - Oven
In een oven bakten de boeren brood, of maakten ze potten.

Spoedcursus Geschiedenis | Hoe is het nu?

De tijd van jagers en boeren (duizenden jaren geleden)

Opdracht B | Hoe was het vroeger en hoe is het nu? Maak de vragen.

Duizenden jaren geleden bouwen mensen hunebedden. Dat waren grote begraafplaatsen. De hunebedden zijn er nog steeds. Nu wordt daar niemand meer begraven.

Waarom mag je niet op een hunebed klimmen? Kies 2 antwoorden.

☐ Het is niet netjes. Het was vroeger een begraafplaats.

☐ De dieren schrikken ervan.

☐ Het is gevaarlijk: je kunt van de stenen vallen.

Lees de zinnen hieronder. Hoort de zin bij een begrafenis van vroeger of van nu, of allebei? Zet een kruisje.

	Vroeger	Nu
Mensen leggen bloemen bij het graf	☐	☐
Mensen worden onder hunebedden begraven	☐	☐
Mensen krijgen eten mee in hun graf	☐	☐
Mensen liggen in een kist	☐	☐
Mensen condoleren elkaar	☐	☐
Mensen dansen en zingen om het graf	☐	☐
Mensen worden begraven met gereedschap	☐	☐
Mensen worden begraven in nette kleren	☐	☐

